U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Lenky Kaniové a soudců JUDr. Josefa Baxy a JUDr. Ivo Pospíšila v právní věci žalobce: **M. T. N.**, zastoupen Mgr. Helenou Pindejovou, advokátkou se sídlem Milady Horákové 1957/13, Brno, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad štolou 3, Praha 7, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 11. 8. 2021, č. j. OAM-199/ZA-ZA12-HA13-2021, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové – pobočka v Pardubicích ze dne 30. 11. 2021, č. j. 61 Az 2/2021 - 30,

takto:

I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.

II. Žalobce **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

III. Žalovanému **se** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti **nepřiznává**.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

[1] Žalovaný rozhodnutím ze dne 11. 8. 2021, č. j. OAM – 199/ZA-ZA12-HA13-2021, neudělil mezinárodní ochranu podle § 12, § 13, § 14, § 14a a §14b zákona č. 325/1999 Sb., zákona o azylu (dále jen „zákon o azylu“), neboť žalobce nenaplnil zákonné podmínky pro její udělení.

[2] Žalobce toto rozhodnutí napadl žalobou, kterou Krajský soud v Hradci Králové (dále jen „krajský soud“) v záhlaví označeným rozsudkem zamítl.

[3] V napadeném rozsudku nejprve v bodě 9 shrnul skutková zjištění vyplývající ze správního spisu a uzavřel, že na základě žalobcem popsané situace důvody k udělení mezinárodní ochrany ve formě azylu splněny nejsou. Neuvedl totiž žádné skutečnosti, na základě kterých by bylo možno učinit závěr o tom, že je pronásledován za uplatňování politických práv nebo svobod podle § 12 písm. a) zákona o azylu, nebo důvodů uvedených v § 12 písm. b) téhož zákona. Jako nedůvodnou shledal jeho obavu z případného tlaku

věřitelů po jeho návratu do Vietnamu, přičemž odkázal na relevantní judikaturu Nejvyššího správního soudu.

[4] Soud rovněž posoudil splnění podmínek pro poskytnutí dalších forem ochrany podle § 13, §14, §14a i §14b zákona o azylu, přičemž uzavřel, že v posuzovaném případě nejsou splněny zákonem požadované podmínky pro jejich poskytnutí.

[5] Závěrem se zabýval též podklady, ze kterých žalovaný vycházel, přičemž ty shledal plně standartními a zákonnými, rovněž řádně odkazující na relevantní zdroje.

II. Kasační stížnost a vyjádření žalovaného

[6] Rozsudek krajského soudu napadl žalobce (stěžovatel) kasační stížností (kde v podstatě zopakoval žalobní body) z důvodu nedostatečně zjištěného skutkového stavu, pro který měl krajský soud napadené rozhodnutí správního orgánu zrušit.

[7] Uvedl, že mu není známo, kdy pozbyl povolení k trvalému pobytu na území České republiky, avšak zpět do Vietnamu se vrátit nechce, ani nemůže, neboť v České republice žije od 14 let nepřetržitě; ve Vietnamu má rovněž půjčené peníze, které musí splatit, bojí se však věřitelů. Ačkoli v průběhu správního řízení opakovaně uváděl důvody, pro které mu nebylo prodlouženo pobytové oprávnění, správní orgán v odůvodnění napadaného rozhodnutí se k této otázce nevyjádřil a nezhodnotil důvody, pro které mu nebylo pobytové oprávnění prodlouženo. Žalovaný se rovněž vůbec nevyjádřil k situaci ve Vietnamu v případě návratu žadatelů, kteří se snažili získat azyl v zahraničí. Správní orgán tak nesprávně posoudil možnost udělení doplňkové ochrany ve smyslu § 14a odst. 2 zákona o azylu. Závěrem zpochybnil též transparentnost a ověřitelnost podkladů, ze kterých správní orgán vycházel.

[8] K podané kasační stížnosti se vyjádřil žalovaný, který navrhl její odmítnutí, případně zamítnutí. Uvedl, že kasační stížnost je mimořádný opravný prostředek, který nelze odůvodnit toliko nesouhlasem se závěry správního orgánu.

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[9] Nejvyšší správní soud nejprve hodnotil naplnění formálních náležitostí kasační stížnosti. Shledal, že byla podána včas, osobou k tomu oprávněnou, směřuje proti rozhodnutí, proti němuž je podání kasační stížnosti přípustné, a stěžovatel je zastoupen advokátem [§ 102 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále též „s. ř. s.“)]. Jedná se však o věc, v níž před krajským soudem rozhodoval specializovaný samosoudce, a proto se soud podle § 104a s. ř. s. zabýval otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje zájmy stěžovatele. Není-li tomu tak, Nejvyšší správní soud ji jako nepřijatelnou odmítne.

[10] Institut nepřijatelnosti a jeho dopady do soudního řízení správního kasační soud podrobně vyložil již v usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, č. 933/2006 Sb. NSS., ve kterém vymezil typové situace, v nichž je kasační stížnost přijatelná. O přijatelnou kasační stížnost se dle tohoto rozhodnutí může jednat v následujících

typových případech: (1) kasační stížnost se dotýká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či nebyly plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu; (2) kasační stížnost se týká právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně; (3) kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit judikaturní odklon; (4) pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele.

[11] Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že v případě stěžovatele podmínky přijatelnosti kasační stížnosti splněny nejsou.

[12] Soud předně konstatuje, že napadený rozsudek splňuje kritéria přezkoumatelnosti. Krajský soud jasně, srozumitelně a vyčerpávajícím způsobem uvedl, proč námitky tvrzené stěžovatelem neshledal důvodnými, a napadené rozhodnutí přezkoumal z hlediska všech důvodů pro udělení azylu, jakož i doplňkové ochrany; stejně tak srozumitelně vysvětlil důvody neaplikovatelnosti žalobcem odkazované judikatury. Jedná se o srozumitelné rozhodnutí řádně odůvodněné, ze kterého je zcela zřejmé, proč krajský soud žalobu stěžovatele zamítl. Současně Nejvyšší správní soud neshledal, že by došlo k porušení ustanovení o řízení před správním orgánem.

[13] Stěžovatel založil žádost o mezinárodní ochranu na svých obavách stran možných „potíží s věřiteli“. K otázce pronásledování nestátními aktéry a požadavkům účinnosti ochrany ze strany země původu však již existuje početná judikatura kasačního soudu, s níž je napadený rozsudek v souladu (viz např. rozsudky ze dne 31. 10. 2003, č. j. 4 Azs 23/2003 - 65, ze dne 18. 12. 2003, č. j. 3 Azs 48/2008 - 57, ze dne 24. 11. 2016, č. j. 5 Azs 251/2016 - 19, nebo ze dne 15. 2. 2017, č. j. 1 Azs 312/2016 - 31 a další). Podle ní musí u soukromých osob jako původců pronásledování nebo vážné újmy přistoupit k samotnému pronásledování také záměrná nečinnost státních orgánů či jejich neschopnost poskytovat ochranu před původci pronásledování (viz rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 12. 2005, č. j. 6 Azs 479/2004 - 41, ze dne 14. 6. 2007, č. j. 9 Azs 49/2007 - 68, nebo ze dne 31. 10. 2008, č. j. 5 Azs 50/2008 - 62). Judikatura kasačního soudu rovněž dovodila, že ekonomické důvody nejsou samy o sobě důvody azylově relevantními (srov. rozsudek ze dne 15. 12. 2003, č. j. 4 Azs 31/2003 - 64, ze dne 31. 10. 2003, č. j. 4 Azs 23/2003 - 65, či ze dne 27. 8. 2003, č. j. 5 Azs 3/2003 - 54).

[14] Krajský soud hrozbu skutečného nebezpečí vážné újmy v případě stěžovatele neshledal. S tímto hodnocením se Nejvyšší správní soud plně ztotožnil. Stěžovatel v průběhu správního řízení neuvedl nic, na základě čeho by bylo možné dospět k závěru, že mu vážná újma ve smyslu § 14a odst. 2 zákona o azylu vůbec hrozí. Dlužno uzavřít, že obavy stěžovatele jsou v současné době předčasné a ryze hypotetické, neboť k žádným takovým incidentům dosud nedošlo a z obsahu spisu nevyplývá, že by tyto obavy měly jakékoli reálné opodstatnění. Stěžovatel nadto také nevysvětlil, proč by nebylo možné využít ochrany státních orgánů v zemi původu (jak ji ostatně podrobně zhodnotil krajský soud). Břemeno tvrzení ohledně nedostupnosti (resp. nedostatečnosti) ochrany v zemi původu přitom leží na stěžovateli; srov. rozsudek kasačního soudu ze dne 31. 10. 2008, č. j. 5 Azs 50/2008 - 62.

[15] Stěžovatel namítl, že žalovaný nezjistil před vydáním svého rozhodnutí dostatečným způsobem skutkový stav věci. K tomu kasační soud uvádí, že požadavky na podklady pro rozhodnutí žalovaného se zabýval např. v rozsudku ze dne 4. 2. 2009, čj. 1 Azs 105/2008 - 81, č. 1825/2009 Sb. NSS, podle něhož musí být užité podklady relevantní, důvěryhodné a vyvážené, aktuální a ověřené z různých zdrojů, transparentní a dohledatelné. Ze správního spisu plyne, že podklady žalovaného tyto požadavky splňují. Ostatně ani stěžovatel krom obecné námitky vůči nim nic konkrétního nenamítá. Krajský soud rovněž správně upozornil, že se s těmito podklady z vlastní vůle žalobce neseznámil, ani se k nim nevyjádřil.

[16] S ohledem na důvody podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany, které stěžovatel uvedl v průběhu správního řízení, kdy se nezmínil o žádných azylově relevantních potížích či obavách, nelze tedy žalovanému vytýkat nedostatečné zjištění skutkového stavu. Je totiž primární povinností stěžovatele, aby uvedl a doložil všechny rozhodné skutečnosti, které následně správní orgán vyhodnotí (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 12. 2003, č. j. 5 Azs 24/2003 - 42, nebo též rozsudek ze dne 7. 12. 2005, č. j. 4 Azs 151/2005 - 86).

IV. Závěr a náklady řízení o kasační stížnosti

[17] Lze proto uzavřít, že ustálená a vnitřně jednotná judikatura Nejvyššího správního soudu poskytuje dostatečnou odpověď na námitky uvedené v kasační stížnosti a Nejvyšší správní soud neshledal žádné další důvody pro přijetí kasační stížnosti k věcnému projednání. Proto kasační stížnost odmítl jako nepřijatelnou podle § 104a odst. 1 s. ř. s.

[18] O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle úspěchu ve věci v souladu s § 60 odst. 1 větou první s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Soud o nákladech nerozhodoval podle § 60 odst. 3 s. ř. s., přestože kasační stížnost odmítl, a to s ohledem na závěry usnesení rozšířeného senátu ze dne 25. 3. 2021, č. j. 8 As 287/2020 - 33, č. 4170/2021 Sb. NSS (srov. obdobně usnesení ze dne 16. 6. 2021, č. j. 9 As 83/2021 - 28). Stěžovatel s kasační stížností nebyl úspěšný, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému se náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti nepřiznává, neboť náklady mu nad rozsah jeho běžné úřední činnosti nevznikly.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 9. června 2022

JUDr. Lenka Kaniová
předsedkyně senátu